

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2023

PŠENICE JARNÍ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie jsou i v České republice vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit orientaci uživatelů v širokém sortimentu nabízených odrůd,
- poskytnout objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice pěstitelům i zpracovatelům.

Seznam obsahuje popisy registrovaných odrůd pšenice jarní, které vykázaly v půdně-klimatických podmínkách České republiky velmi dobré výsledky v rámci registračních zkoušek a následně v systému zkoušení pro Seznam doporučených odrůd.

Pěstitelé by měli využívat odrůdy uvedené v seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda je pro jejich konkrétní stanovištní a pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

Odrůdy pšenice jarní jsou nejprve hodnoceny v rámci registračních pokusů ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může udržovatel nebo zmocněný zástupce podat žádost o zařazení odrůdy do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

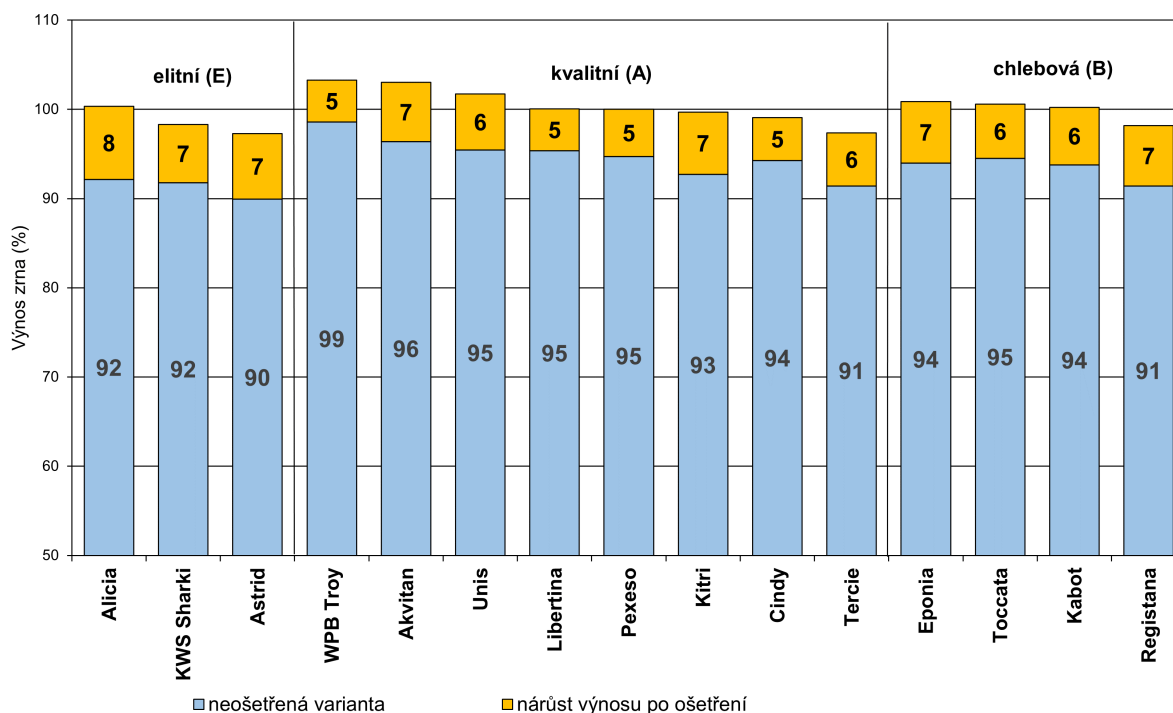
Nově zařazené odrůdy mohou být na základě minimálně tříletých zkoušek zařazeny do seznamu jako **předběžně doporučené**. **Doporučené** mohou být odrůdy na základě minimálně čtyřletých zkoušek. **Ostatní** jsou odrůdy nesplňující některé z výchozích kritérií pro doporučení.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů a testů prováděných v letech 2019-2022 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Výchozími kritérii pro hodnocení odrůd jsou výnos zrna, jakost a agronomické vlastnosti (ranost, odolnost proti poléhání, odolnost vůči chorobám).

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz) nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně v jarním období aktuálně vydávána.

Výnos zrna (2019-2022)

AKVITAN ^{CPG} **DOPORUČENÁ**

Poloraná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké, méně odnožující, zrna má velmi velké.

Přednosti: Vysoký výnos zrna v ošetřené variantě pěstování.

Pěstitelská rizika: Nižší méně stabilní číslo poklesu.

Udržovatel: Landwirtschaftliche Lehranstalten Triesdorf, Německo

Zástupce v ČR: Ing. Marian Špunar

ALICIA ^{CPG} **DOPORUČENÁ**

Polopozdní odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, dobře odnožující, zrna má středně velké.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek, vysoká objemová hmotnost.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

ASTRID ^{CPG} **DOPORUČENÁ**

Polopozdní odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má středně vysoké, středně odnožující, zrna má malé.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek.

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti poléhání, střední až menší odolnost proti napadení padlím pšenice (padlím travním).

Udržovatel: SELGEN, a.s.

CINDY ^{CPA} **DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, středně odnožující, zrna má velké.

Přednosti: Vysoká objemová hmotnost, odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzí plevovou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

EPONIA ^{CPG} **DOPORUČENÁ**

Poloraná odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, středně odnožující, zrna má středně velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzí plevovou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

KABOT ^{CPG} **DOPORUČENÁ**

Polopozdní odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké, středně odnožující, zrna má velmi velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení hnědou rzivostí pšenice (rzí pšeničnou).

Pěstitelská rizika: Náchylnost k napadení růžováním klasu pšenice (fuzariózami klasů).

Udržovatel: Strube Research GmbH & Co. KG, Německo

Zástupce v ČR: SAATEN - UNION CZ s.r.o.

KITRI ^{CPG} **DOPORUČENÁ**

Polopozdní odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké až nízké, dobře odnožující, zrna má středně velké.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

KWS SHARKI ^{CPG} **DOPORUČENÁ**

Středně raná odrůda elitní (E) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, dobře odnožující, zrna má velké.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek, vysoká objemová hmotnost, odolnost proti napadení hnědou rzivostí pšenice (rzí pšeničnou).

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti poléhání.

Udržovatel: KWS LOCHOW GMBH, Německo

Zástupce v ČR: SOUFFLET AGRO a.s.

LIBERTINA^{CPG} DOPORUČENÁ

Poloraná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké, dobře odnožující, zrno má středně velké.

Přednosti: Vysoká objemová hmotnost, odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice a padlím pšenice (rzí plevovou a padlím travním).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

PEXESO^{CPG} DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, dobře odnožující, zrno má středně velké.

Přednosti: Vysoká objemová hmotnost.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

REGISTANA^{CPG} DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, méně odnožující, zrno má velké až velmi velké.

Přednosti: Vysoký obsah dusíkatých látek.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

TERCIE^{CPG} OSTATNÍ

Poloraná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má nízké, středně odnožující, zrno má malé.

Přednosti: Odolnost proti poléhání a napadení žlutou rzivostí pšenice (rzí plevovou).

Pěstitelská rizika: Střední až menší odolnost proti napadení hnědou rzivostí pšenice (rzí pšeničnou).

Udržovatel: SELGEN, a.s.

TOCCATA^{CPG} DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda chlebové (B) jakosti. Rostliny má středně vysoké až vysoké, středně odnožující, zrno má velmi velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzí plevovou).

Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti poléhání.

Udržovatel: SELGEN, a.s.

UNIS^{CPG} DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké, středně odnožující, zrno má středně velké.

Pěstitelská rizika: Menší objemová hmotnost, nižší méně stabilní číslo poklesu, menší odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzí plevovou), náchylnost k napadení růžovčným klasu pšenice (fuzariózami klasů).

Udržovatel: Hodowla Roslin Strzelce, Sp. z o.o. Grupa IHAR, Polsko

Zástupce v ČR: OSEVA UNI, a.s.

WPB TROY^{CPG} DOPORUČENÁ

Poloraná odrůda kvalitní (A) jakosti. Rostliny má středně vysoké, středně odnožující, zrno má středně velké.

Přednosti: Vysoký výnos zrna, vysoká objemová hmotnost, odolnost proti napadení žlutou rzivostí pšenice (rzí plevovou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.

Udržovatel: Wiersum Plantbreeding B.V., Nizozemsko

Zástupce v ČR: RWA Czechia s.r.o.

Významné hospodářské vlastnosti odrůd pšenice jarní (ÚKZÚZ, 2019-2022)

Kategorie doporučení	Průměr standardních odrůd (t ha ⁻¹)	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	O	D	D	D	D
		E	E	E	A	A	A	A	A	A	A	A	B	B	B	B
Pekařská jakost		Alicia	KWS Sharki	Astrid	WPB Troy	Akvitan	Unis	Libertina	Pexeso	Kitri	Cindy	Tercie	Eponia	Toccata	Kabot	Registana
Odrůda																
Výnos zrna (%)																
neošetřená varianta (N)	7,43	92	92	90	99	96	95	95	95	93	94	91	94	95	94	91
ošetřená varianta (O)	7,92	100	98	97	103	103	102	100	100	100	99	97	101	101	100	98
Agronomická data:																
Metání - rozdíl od odrůdy Tercie ve dnech		3	2	4	0	0	1	-1	2	3	2	81	0	1	3	1
Zralost - rozdíl od odrůdy Tercie ve dnech		2	1	1	1	1	0	0	2	2	2	133	0	1	2	1
Délka rostlin (cm)		93	93	91	89	90	88	90	92	83	93	79	94	93	87	91
Odolnost proti poléhání (9-1)		6	5	5	6	7	6	6	6	6,5	6,5	8	6	5	7	7
Počet produktivních stébel na m ²		590	603	555	573	543	580	613	601	607	564	557	584	560	564	513
Odolnost proti chorobám - polní hodnocení (9-1):																
Padlí pšenice (padlí travní) na listu		6,5	6,5	5,5	7	6	7	8	7	7	7	7	6	6	6	7
Padlí pšenice (padlí travní) v klasu		8	8	7	8	8	7	9	8	7	8	8	7	8	8	8
Komplex listových skvrnitostí pšenice		7	6	6	6	6	6	6	7	6	7	5,5	6	7	6	6
Feosferiová skvrnitost (braničnatka) v klasu		8	8	8	8	8	7	8	8	8	8,5	7,5	8	8	7	8
Hnědá rzivost pšenice (rez pšeničná)		6	8	6	7,5	7	7	7	7	7	7	5,5	7	7	8	6,5
Žlutá rzivost pšenice (rez plevová)		8	8	8	9	8	5	9	8	8	9	9	9	9	8	8,5
Odolnost proti chorobám - testy:																
Fuzariózy klasů - obsah DON (mg.kg ⁻¹)		47	53	66	54	41	83	49	39	51	47	50	41	33	82	63
Žlutá rzivost pšenice (rez plevová) (9-1)		8	6	6,5	7	-	5	9	7	5,5	7	6	9	8	8	7
Černá rzivost trav (rez travní) (9-1)		6	8	4	8	2	8	3	6	8	6	4	8	6	2	6
Kvalita zrna:																
Objemová výtěžnost pečiva - RMT (9-1)		9	9	9	6	9	8	7	8	7	6	7	5	4	4	5
Sedimentační test Zeleny (ml)		63	70	62	58	64	51	55	62	66	52	59	63	59	50	61
Obsah dusíkatých látek v sušině (%)		14,5	15,2	14,7	14,0	14,2	13,7	13,7	14,2	14,2	14,0	14,0	14,2	13,8	14,0	14,5
Číslo poklesu (s)		328	333	375	364	277	294	365	310	339	303	379	344	307	347	307
Objemová hmotnost (g.l ⁻¹)		819	806	786	812	807	775	813	810	777	806	790	783	788	776	787
Tvrdość - PSI (%)		14	15	15	14	13	15	14	15	14	15	16	16	14	15	14
Alveograf - W - deformační energie (10 ⁻⁴ J)		344	343	287	314	333	238	272	323	326	260	307	312	329	274	329
Alveograf - P/L - poměrové číslo		0,6	0,4	0,6	2,0	0,8	0,6	0,8	0,5	1,0	0,6	1,0	0,6	1,0	0,9	0,8
Hmotnost 1000 zrn (g)		40	43	37	41	45	42	40	41	41	43	36	41	46	45	44
Množitelské plochy 2022 (E+C1;%)		9	3	11	0,4	-	1	1	12	3	0,4	-	-	0,5	5	14
Rok registrace		2016	2018	2012	2022	2022	2020	2018	2018	2017	2021	2008	2020	2018	2017	2016

Pekařská jakost: E - elitní, A - kvalitní, B - chlebová, C - nevhodná pro pekařské využití

Varianta pěstování: N = neošetřeno fungicidy ani morforegulatory, O = ošetřeno fungicidy a morforegulatory, zvýšené dusíkaté hnojení

Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení; 1 = zcela poléhavá, náchylná k napadení.

Kategorie doporučení: D - doporučená, O - ostatní

Relativní výnosy jsou vztaženy k průměru odrůd Akvitan, Alicia, Astrid, Cindy, Eponia, Kabot, Kitri, KWS Sharki, Libertina, Pexeso, Registana, Tercie, Toccata, Unis a WPB Troy v ošetřené variantě (7,92 t ha⁻¹)

Riziko

Přednost